

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lin. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a a mianowicie w sobotę. — Drukiem i nakładem Władysława Wesolowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna z góry. Ogłoszenia płatne natychm. Za redakcję odpow. Władysław Wesolowski, Nowe.

Nr. 17.

N o w e, sobota 23 kwietnia 1927 r.

Rok IV.

3 Maj

w Tow. Gimnastycznym „Sokół”

Zgodnie z rozkazem Związku Towarzystw Gimnastycznych w Polsce stawia T. G. „Sokół” w Nowem dla stafety Puck — Toruń na odcinku Bochlin — Grudziądz 25 biegaczy. Bieg dla tut. „Sokoła” wypadnie w godzinach porannych; ściślejszy czas zostanie jeszcze ustalony.

Po południu o godzinie 3 rozegrają drużyny „Sokoła” i „Stow. Młodzieży Katolickiej” na boisku przy domu „Hallera” tradycyjny mecz piłki nożnej o nagrodę wędrowną, poczem odbędzie się na sali domu „Hallera” ogłoszenie wyniku, przyznanie nagrody oraz uroczyste uświetnienie dnia deklamacjami, referatem i t. p.

Blizsze szczegóły poda się w następnym numerze Gazety Nowskiej.

Zarząd T. G. „Sokół” Nowe.

Bank Gospodarstwa Krajowego

pragnąc przyjąć z pomocą Samorządów w spełnieniu ich niesłychanie doniosłych zadań, udziela w ramach swojego statutu długoterminowych pożyczek komunalnych na lat 13 i pół albo 20 w 8 proc. obligacjach komunalnych, opiewających na złote w złocie równe frankom złotym, lub równowartości tego złota w dolarach Stanów Zj. Am. Półn. i funtach angielskich lub guldenach hol.

Obligacje te skupuje obecnie sam Bank Gospodarstwa Krajowego po kursie, który sam w dniu wypłaty pożyczki oznaczy. Warunek więc przedstawienia Bankowi nabywców na obligacje te narazie odpada.

Przy okresie dwudziestoletnim (20) zaciągnięta pożyczka amortyzuje się przy opłacaniu annuitetów, (mieszających w sobie amortyzację i procent) w wysokości 10 proc. nom kwoty pożyczkowej oraz dodatku administracyjnego w wysokości pół proc. półrocznie od każdorocznej reszty kapitału pożyczkowego.

Przy okresie 13 i pół letnim wynoszą annuitety 12 proc. kwoty nominalnej plus dodatek jak w okresie 20-letnim.

Pożyczki takie mogą być udzielane na następujące cele:

1. Związkom Samorządowym:

a) na spłatę lub ułatwienie spłaty długów wysoko oprocentowanych,

b) na inwestycje i przedsiębiorstwa produkcyjne oraz na zakładanie lub zasilanie powiatowych lub gminnych Zakładów kredytów,

c) na cele użyteczności publicznej.

2. Spółkom wodnym na cele wskazane w statucie Spółki.

3. Wszelkim innym prawnopublicznym instytucjom posiadającym prawo wymierzania danin na pokrycie swych potrzeb.

Dzisiejszy stan ekonomiczny Niemiec.

Logicznym następstwem stabilizacji walutowej była systematyczna sanacja przemysłu niemieckiego, czyli t. zw. „racjonalizacja”, wyrażająca się w postaci skazania na zagładę wytwórczości pasożytującej na bagnie inflacyjnym oraz równorzędnego skoncentrowania i tayloryzacji wszystkich tych gałęzi, które miały istotną rację bytu. Życie samo przyznało słuszną koncepcję Rathenaua, usilnie pracującego nad grupowaniem fabryk według specjalności, w przeciwieństwie do Stinnesa, będącego zwolennikiem trustów prostopadłych,

jednocześnie najróżnorodniejsze wytwórnie. Ujemną stroną tak pojętego uzdrowienia jest wzmagać się ilość ludzi pozbawionych pracy — październiku roku ubiegłego było 1.308.000 bezrobotnych, w lutym zaś 1.826.000, nie licząc częściowo zatrudnionych. Rząd Rzeszy zmuszony był wyasygnować już 300 milj. marek na roboty publiczne, tę nowożytną formę zapomóg społecznych, aczkolwiek daje się odczuwać tak silny brak robotników rolnych, że Berlin podpisał prowizoryczną umowę z Warszawą w sprawie sezonowej emigracji do Niemiec.

Nie bacząc jednak na te nienniknione, nawiasem mówiąc, przesilenia socjalne, poprawa ogólnej sytuacji ekonomicznej postępuje stale, o czym świadczą wymownie chociażby wzrost wkładów państwowych w kasach oszczędnościowych, które wynoszą obecnie 2.712 milionów marek, podczas gdy przed rokiem nie przekraczały one sumy 1.543 milionów marek. Wysoce symptomatycznym również jest wzmagać się napływ kapitałów obcych — 1.301 milj. m. w 1925-ym, 1.778 milj. m. w 1926-ym, oraz 1.920 milj. m., pożyczonych fabrykantom. Największym zaufaniem obdarzani są Niemcy przez finansistów nowojorskich, którzy posiadają 74.6 proc. tych powojennych zobowiązań pieniężnych. Oczywiście, zdobycie tak poważnych kredytów zagranicą umożliwiło obniżenie z 9-u na 6 proc. stopy dyskontowej, wiadomo zaś, że „tania gotówka” jest najpotężniejszym spiritus movens działalności przemysłowej. Racjonalizacja zastosowana została również i do bankowości: trzy największe instytucje finansowe — „Darmstaedter”, „Deutsche” i „Disconto-Bank” — utworzyły 225 wspólnych oddziałów na prowincji, co przedstawia znaczną redukcję wydatków administracyjnych.

W przemyśle metalurgicznym, włókienniczym, elektrotechnicznym, chemicznym, samochodowym, potasowym, maszynowym — słowem, we wszystkich najważniejszych gałęziach przemysłu krajowego wprowadzono daleko idącą tayloryzację pracy, która, specjalizując robotnika, czyni zeń kółeczko olbrzymiego mechanizmu fabrycznego. Te same tendencje przejawiają się wyraźnie w dziedzinie komunikacji morskich oraz powietrznych: fuzjonowanie poszczególnych przedsiębiorstw ma na celu zwiększenie floty, doskonalenie środków lokomocji etc. Stocznie niemieckie budują nowe okręty luksusowe, rozszerzana jest sieć kanałów rzecznych, projekt szos samochodowych został zaakceptowany, na komunikacje lotnicze przeznaczono 65 milionów marek itd.

Nie można jednak pominąć milczeniem odwrotnej strony medalu. Należy zwrócić uwagę na zjawiska, zaciemniające ten jasny obraz ekonomicznego odrodzenia Niemiec. Minister finansów zniósł wprawdzie podatek od przedmiotów zbytku i zmniejszył opłaty stemplowe od transakcji handlowych i czynszów mieszkaniowych, ale podatki pośrednie ciążyą z tą samą siłą na małomieszczanństwie i robotnikach, ale budżet państwowy wykazuje w dalszym ciągu niemały deficyt. Niekorzystnie przedstawia się też stosunek cen artykułów pierwszej potrzeby do przeciętnych zarobków, co grozi wybuchem strajków fabrycznych i konfliktów socjalnych. Zatargi na tle norm pracy stają się chorobą niemal chroniczną: tkaczy w Saksonji, metalowcy w Nadrenji, elektrotechnicy w Berlinie domagają się energicznie zwiększenia zarobków dotychczasowych, nie odpowiadających skromnemu nawet „Existenzminimum”. Starcia przybierają

tem ostrzejsze formy, że przemysłowcy już otwarcie mówią o przedłużeniu dnia roboczego, jako o jedynej możliwości zaspokojenia żądań, stawianych przez proletarijat. Ponieważ na takie rozwiązanie kwestji związku zawodowe w żaden sposób zgodzić się nie chcą i do biernego, a bodaj nawet czynnego oporu się sposobią, więc wypada liczyć się z ewentualnością zorganizowanej walki lock-out'owo-strejkowej, która, jak przykład Anglii wykazuje, fatalnie wpływa na sytuację gospodarczą kraju. Ze stanowiska, zajmowanego dotychczas w tych kwestjach przez liderów t. zw. „Schwerindustrie”, wnioskuje, mało jest nadziei na uwzględnienie postulatów robotniczych, odrzucenie przeto kompromisowych porozumień w takich razach narazić może na szwank cały wysiłek ostatnich lat. Okoliczności te tłumaczą zaniepokojenie, z jakim rządowe sfery śledzą przebieg toczących się pertraktacji pomiędzy pracodawcami, a robotnikami, od ich bowiem wyniku w dużym stopniu zależy przyszłość ekonomiczna Niemiec.

Z. K.

Rozmaitości.

OSZCZĘDNOŚCI SOWIECKIE.

Oficjalna statystyka sowiecka wykazuje, że tegoroczny bilans grudniowy poprawił się w porównaniu z zeszłorocznym, czego dowodzą następujące cyfry: eksport 1925 r. 32.7 milionów rubli, 1926 r. 76.5 milj. r.; import natomiast w 1925 roku — 56.2 m. r., w 1926-ym — 34.7. Oszczędności te pozbawiają jednak ludność tamtejszą najniezbędniejszych często produktów, zeszłoroczne bowiem już cyfry importowe stanowiły zaledwie 28 proc. przedwojennego wwozu.

POBOŻNI WIEŻNIOWIE.

Względny oszczędnościowe skłoniły rząd belgijski do zredukowania ilości więźniów; w pomniejszych mianowicie miastach pozostawiono jedynie areszty czasowe, znajdujące się pod opieką inwalidystów. Ponieważ jednak w Belgii przysługuje wszystkim bez wyjątku przestępcom prawo chodzenia co niedziela na mszę, przeto dekret ministerjalny poleca przenożenie każdej soboty wszystkich aresztowanych, osadzonych w owych zredukowanych karczerach, a którzy objawiają chęć wysłuchania mszy, do najbliższego miasta, posiadającego więzienie z kaplicą. W ten sposób dana im będzie możliwość asystowania na niedzielnym nabożeństwie, po którego skończeniu odwieźni oni będą do swoich „rodzimych” aresztów. Nie ulega wątpliwości, iż w tych warunkach niejedyn więzień stanie się nagle poboznym, perijodyczne takie podróże bowiem przerywają monotonię zamkniętego życia i mogą nawet ułatwić spryciarzom ucieczkę.

Dot. poboru rocznika 1906.

I. Pobór.

Na podstawie art. 33 ust. o powszechnym obowiązku służby wojskowej (Dz. U. Rz. P. Nr. 61-24) i zgodnie z rozporządzeniem p. Wojewody Pomorskiego odbędzie się w powiecie świeckim pobór rocznika 1906 według niżej podanego planu:

1. W NOWEM (Hotel p. Borkowskiego) w dn. 4, 5, 6, 7 i 9 maja br.
2. W OSIU (Hotel p. Smeji) w dniach 11, 12, 13 i 14 maja br.
3. W BUKOWCU (Hotel p. Czajkowskiego) w dniach 16, 17 i 18 maja br.
4. W SWIECIU (Dom Polski) w dniach 19, 20, 21, 23, 24, 25, 27 i 28 maja br.
5. Dodatkowy pobór w Swieciu (Dom Polski) dnia 10-go czerwca br.

Do poboru stawia się:

- a) wszyscy mężczyźni, urodzeni w roku 1906,
- b) mężczyźni rocznika 1905 i 1904, którzy przy zeszłorocznym przeglądzie uznani zostali przez Komisję poborową (lub później przez Komisję dodatkową) za czasowo niezdatni do służby wojskowej — Kategoria B. — oraz stawić się winni ci, którzy w drodze superrewizji zwolnieni wzgl. urlupowani zostali z wojska jako czasowo niezdatni (Kat. B.)
- c) mężczyźni rocznika 1907, 1908, 1909, którzy

wnieśli do Powiatowej Komendy Uzupelnien podanie o przyjęcie do służby ochotniczej.

Wymienieni pod a i b (rocznik 06 i czasowo niezdolni z rocznika 05 i 04, kat. B.) mają obowiązek stawiania do poboru z tą gminą, w której zapisani są do spisu poborowych.

Wyprowadzenie się międzyczasie do innej gminy wzgl. powiatu nie zmienia tegoż obowiązku.

Nadmieniam jeszcze, że do poboru (przeгляdu) nie mają obowiązku stawiać ci mężczyźni (poborowi) rocznika 1905 i 1904, którzy jako jedyni żywicieli wzgl. odziedziczający gospodarstwo, lub jako uczęszczający do szkół średnich wzgl. słuchacze zakładów wyższych uzyskali z art. 53, 57 ust. wojskowej, już raz odroczenie. Jedynie winni oni wnieść w terminie do 20 czerwca br. do właściwego Starostwa (gdzie figurują w liście poborowej) ponowne podanie, w celu uzyskania dalszego odroczenia. Do podania należy dołączyć dowody, stwierdzające fakt, że warunki, dla których uzyskali odroczenie, trwają nadal wzgl. przedłożyć odnośne zaświadczenie Dyrekcji szkoły średniej lub rektoratu uniwersytetu.

Termin, miejsce i kolejność stawiania gmin wzgl. obszarów dworskich wyjaśnia niżej podany rozkład poboru:

1. W dniu 4 maja br. w Nowem (Hotel p. Borkowskiego) o godz. 8-mej Nowe (miasto) poborowi rocznika 06 i odroczeni kat. B. rocznika 1905.
2. Nowe w dniu 5 maja br. o godz. 8-mej Nowe (miasto) odroczeni, kat. B. rocznika 05 i 04 Nowe obszar, Warlubie gmina, Wielki Komórsk gb. wieś, Wielki Komórsk kat. wieś oraz odroczeni, kat. B., rocznika 05 i 04 wyżej podanych gmin.
3. Nowe w dniu 6 maja br. o godz. 8-mej Bzowo, Bzówko, Buśnia, Rulewo, Dragacz, Krusze, Kurzejewo, Mątaawy, Osiek, Pięćmorgi, Kończyce, Udzierz gmina oraz odroczeni, kat. B, rocznika 05 i 04 wyżej podanych gmin.
4. Nowe w dniu 7 maja br. o godz. 8-mej Udzierz obszar, Tryl, Wielk. Zajączkowo, Zajączkowo, Małe Zajączkowo, Zab. Zawada, Bąkowo, Fletnowo, Mały Lubień, Wielki Lubień, Mieliwo, Morgi, Osiny, Pastwisko oraz odroczeni kat. B, rocznika 05 i 04 wym. gmin.
5. Nowe w dniu 9 maja br. o godz. 8-mej Plochocin, Plochocinek, Rychława, Twardagóra, Zdroje p. Nowe, Nowy Tryl, Piaski, Michale, Mały Komórsk, Mniszek, Warlubie obsz. dw., oraz odroczeni, kat. B, rocznika 05 i 04 wym. gmin.

II. Odroczenie służby wojskowej.

Podania o odroczenie poborowych rocznika 1906 winne być wniesione zaraz, a najpóźniej do dnia poprzedzającego stawienia się poborowego przed komisją. W każdym razie zaleca się ze względu na konieczność należytego skompletowania wniosku jak najwcześniejsze wnoszenie podań, ażeby dać możność Starostwu do spowodowania uzupełnienia ewtl. braków. Wnioski bowiem przedstawione Komisji bez wymaganych dokumentów i dowodów, uwzględnione nie będą, a prawo do powtórnego przedłożenia wniosku po poborze nie przysługuje.

Odroczenia służby udziela się:

1. Jedynemu żywicielowi rodziny, o ile utrzymanie rodziny jest zależne od jego pracy i o ile poborowy ten obowiązek istotnie spełnia. Za jedynego żywiciela rodziny uważany będzie a) jedyny syn niezdolny do pracy rodziców, b) przyrodni brat osieroczonego i do pracy niezdolnego rodzeństwa. Do wniosku należy dołączyć: a) szczegółowo wypełniony kwestionariusz, który wydaje tut. Starostwo — potwierdzony przez naczelnika gminy. Naczelnik gminy po zatwierdzeniu odpowiada za zgodność podań w kwestionariuszu zawartych, b) oświadczenie Naczelnika gminy, wykazujące dokładnie posiadany przez wnioskodawcę majątek wzgl. dochód, c) świadectwo lekarza pow. stwierdzające niezdolność matki i sióstr do pracy. Osoby płci męskiej, jak ojciec i bracia dla stwierdzenia ich niezdolności do pracy, winni stawić się osobiście przed Komisją razem z poborowym.

Badaniu pod względem stwierdzenia niezdolności do pracy, nie podlegają rodzice, o ile ukończyli 60 lat życia, matka samotna (wdowa) o ile ukończyła 45 lat życia, siostra do lat 17 włącznie, brat do 15 lat włącznie.

2. Właścicielom odziedziczonych gospodarstw, o ile odziedziczyli gospodarstwo w linii wstępnej, wielkości takiej, jeżeli podlegający podatkowi gruntowemu czysty dochód katastralny z tego gospodarstwa wynosi od 80 do 200 marek niem., co winno być udowodnione wyciągiem z arkuszy katastralnych wzgl. zaświadczeniem władz skarbowych. Fakt dziedzictwa udowodnić należy wyciągiem sądowym.

3. Uczniom szkół średnich, najwyżej do 23 roku życia. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie Dyrekcji szkoły.

4. Zwyczajnym słuchaczom wyższych zakładów naukowych, najwyżej do 25 lat życia. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie Rektoratu zakładu.

5. Uczniom rzemieślniczym i terminującym u majstrów cechowych, o ile wykazują się świadectwem o odbywaniu nauki rzemieślniczej, wydanem przez Zarząd właściwego cechu rzemieślniczego.

PP. Naczelnikom gmin polecam w razie potrzeby poinformować ubiegających się o odroczenie.

Swiecie, dnia 14 kwietnia 1927 r.

Starosta.

Do wiadomości i zastosowania się.

Burmistrz.

Dot. zgłaszania się ochotników.

Na zasadzie art. 62 i 63 ust. o powszechnym obowiązku służby wojsk. z dnia 23. 5. 24 do służby w wojsku stałem w charakterze ochotników będą przyjmowani w roku 1927 mężczyźni urodzeni w roku 1907, 1908 i 1909.

Podania o przyjęcie do służby ochotniczej w nne być wnoszone do przynależnej P. K. U. na późnie do dnia 1 lipca br. W prosbie winno być zaznaczone, w jakim rodzaju broni ochotnik chce służyć. Ochotników przyjmować się będzie do służby wojskowej lądowych wszystkich rodzajów broni i służb oraz w marynarce wojennej.

Prośby ochotników z prawem do służby półtorarocznej (census oficerski-matura) będą wyjątkowo przyjmowane w przynależnej P. K. U. do dnia 5 lipca br. Ochotnicy tej kategorii nie będą przyjmowani do czołgów, lotnictwa, bałonów, taborów samochodów i intendantury.

Po podanych powyżej terminach podania zgłaszających się na ochotników będą załatwiane odmownie.

Przeгляд wojskowo-lekarski ochotników odbędzie się w czasie ogólnego poboru rocznika 1906 to jest w tym dniu i przed tą Komisją Poborową, kiedy i gdzie będą stawać poborowi roczn. 1906 danej miejscowości. Dokładny plan urzędowania Komisji Poborowej ogłoszony jest w Orzędniku Urzędowym. Po terminie ogólnego poboru przeгляд ochotników odbędzie się przed dodatkową Komisją Poborową w przynależnej P. K. U.

Ochotnicy, przyjeżdżący do służby w wojsku stałem, mają prawo wyboru rodzaju broni, o ile odpowiadają wymaganiom dla danego rodzaju broni ustalonym. Prawo wyboru formacji (pułku) ochotnikom nie przysługuje.

Osoby, mające zamiar odbyć służbę w wojsku stałem w charakterze ochotników, winne w wyżej podanych terminach składać w właściwej Pow. Komendzie Uzupelnien własnoręcznie napisane podanie z życiorysem i dołączyć następujące dokumenty:

1. poświadczenie obywatelstwa polskiego,
2. świadectwo moralności, zalegalizowane przez władze administracyjne,
3. metrykę urodzenia,
4. zezwolenie oca, wzgl. prawnego opiekuna na wstąpienie do wojska (o ile zgłaszający jest niepełnoletni), spisane protokólnie w właściwym urzędzie gminnym,
5. pisemne zobowiązanie do służby w wojsku stałem przez czas określony ustawą wzgl. rozporządzeniem wykonawczym do ustawy z dnia 23. 5. 24 r. Od ochotników do marynarki wojennej wymaga się ponadto:

- a) świadectwa szkolnego z ukończenia co najmniej 2 klas szkoły powszechnej,
- b) świadectwa ewentualnej znajomości rzemiosła
- c) zobowiązania 2 letniej służby w marynarce wojennej, oraz zobowiązania do pozostania po ukończeniu 2 letniej służby jeszcze na czas określony rozporządzeniem wykonawczym do ustawy o postawowych obowiązkach i prawach szeregowych.

Powyższe podać do ogólnej wiadomości PP, Burmistrzom, Sołtydom i Przeł. Obsz. Dworsk. z poleceniem ogłoszenia w swych gminach w sposób praktykowany i w razie potrzeby należy stosownie poinformować ubiegających się o służbę ochotniczą. Swiecie, dnia 12 kwietnia 1927 r.

Starosta.

Do wiadomości. Burmistrz.

Dot. zakazu sprzedaży napojów alkoholowych.

Wobec zarządzenia poboru rocznika 1906 przypominam, że w myśl art. 7 ust. z dnia 23 kwietnia 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 35-22 poz. 299) o ograniczeniu sprzedaży alkoholi zakazana jest sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w tych miejscowościach, w których odbywa się pobór.

1. w Nowem w dniach 4, 5, 6, 7 i 9 maja br. do godz. 15-tej,
  2. w Osiu w dniach 11, 12, 13 i 14 maja br. do godz. 15-tej,
  3. w Bukowcu w dniach 16, 17 i 18 maja br. do godz. 15-tej,
  4. w Swieciu w dniach 19, 20, 21, 23, 24, 25, 27 i 28 maja br., oraz 10 czerwca br. do godz. 15-tej.
- Winni przekroczenia powyższego podlegają karze aresztu do 1 miesiąca lub stosownej grzywnie. Swiecie, dnia 14 kwietnia 1927 r.

Starosta.

Do wiadomości. Burmistrz.

Obwieszczenie.

Posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się we wtorek dnia 26 kwietnia 1927 r. o godz. 6 wiecz. w sali posiedzeń Magistratu.

Porządek dzienny jest wywieszony w korytarzu Magistratu. Nowe, dnia 21 kwietnia 1927 r. Przewodniczący Rady Miejskiej Fr. Kroła.

Obwieszczenie.

W czwartek, dnia 28 kwietnia 1927 r. odbędzie się w Nowem jarmark na bydło i konie. Nowe, dnia 21 kwietnia 1927 r. Burmistrz.

3 K. 9/27.

Przetarg przymusowy.

Nieruchomość położona w Nowem, ul. Wodna nr. 3, powiat Swiecie, i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Nowe, tom IV, karta 117 na imię żony budowniczego Wandy Madełowej z Nowego zostanie

dnia 27 sierpnia 1927 r. o godz. 10

przed południem wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 1.

Nieruchomość jest zapisana pod art. 521 matrykuły podatku gruntowego i pod nr. 111 księgi podatku budynkowego i ma następujące oznaczenie katastralne: dom mieszkalny z ogrodem przy ul. Wodnej nr. 3. Nr. karty mapy 11, powierzchnia 2 a 83 m² wartość użytkowa 810 Mk.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 4 stycznia 1926 r.

Nowe, dnia 3 marca 1927 r.

Sąd Powiatowy.

Szan. Publiczności niniejszem donosimy, że nasz

Autobus

do Grudziądza zawsze od

p. Maleckiego, ul. Podgórna

odjeżdża i to z powodu trudności podjechania pod górę.

— Odjazd rano o godz. 7¹⁵ i 14¹⁵. —

Cena do Grudziądza 2,00 zł.

Prosimy o poparcie naszego przedsięwzięcia.

Derzewski — Lamparski.

Dem geehrten Publikum zur Kenntnisnahme, dass unser

Autobus

von

Herrn Malecki, Bergstrasse

nach Graudenz verkehrt, da es nicht möglich ist, den Berg zu befahren.

— Abfahrt morgens 7¹⁵ und 14¹⁵ Uhr. —

Fahrpreis bis Grudziądz 2,00 zł.

Wir bitten unser Unternehmen gütigst unterstützen zu wollen.

Derzewski — Lamparski.

OGŁASZAJCIE W GAZECIE NOWSKIEJ.

Poszukuję od zaraz

żon. mężczyznę

do dojenia 30 sztuk krów i do 30 sztuk jałowizny.

H. Kerber, Tryl.

Wykazy

młodościanych

poleca

W. Wesołowski.

Na mojej od p. Wehrmeistera wydzierzawionej roli sypię stale

† truciznę. †

Emil Weber.

Streue auf meinen Wehrmeister'schen Pachtlande-reien dauernd

† Gift! †

Emil Weber.

Niniejszem cofam wyrządzoną poborcy podatkow. p. Strehlauowi zniewagę i go publicznie przeprasz.

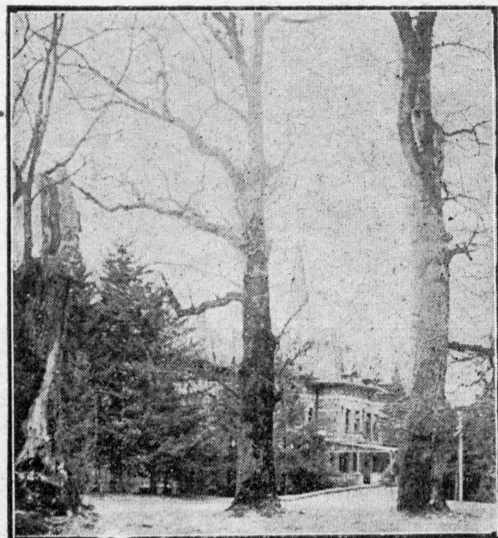
Wilhelm Goliński mistrz stolarski.

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 24 KWIETNIA 1927 R.

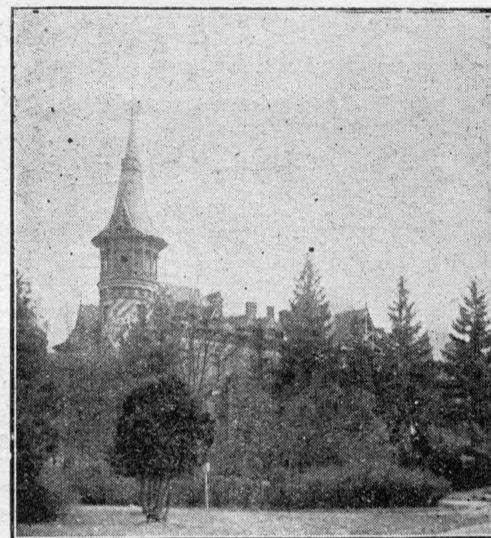
Z PUSZCZY BIAŁOWIESKIEJ

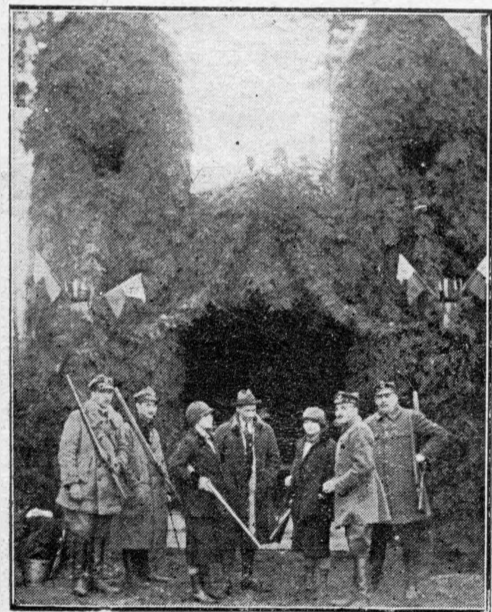
Pałac myśliwski w Białowieży widoczny z parku.

Jedna z willi należących do kompleksu zabudowań pałacu myśliwskiego w Białowieży.

Ogólny widok pałacu.

Przed pawilonem uczestnicy zbierają się celem wyruszenia na łowy.

Jeden z żubrów zabitych jeszcze przez cara Mikołaja II.

Panna Marja Niezabytowska na posterunku.

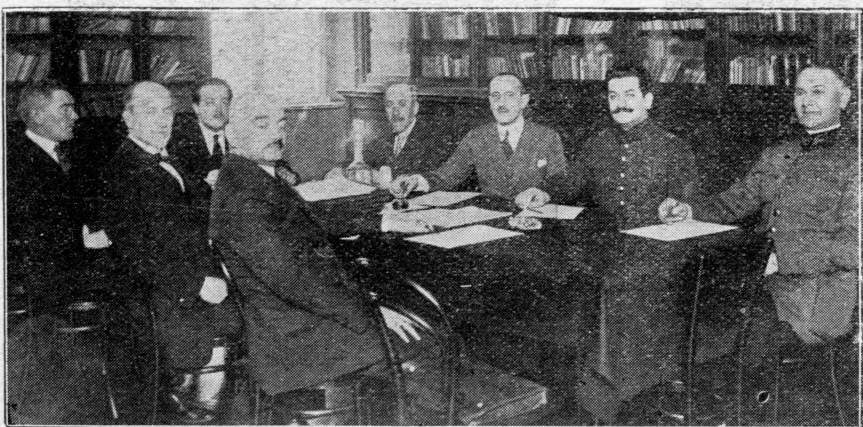
Przed wyruszeniem na polowanie popas przy ognisku. Od lewej do prawej stoją: Julian Ejsmond, min. Belitska, min. Niezabytowski, min. Miedziński, p. Izabela i Marja Niezabytowska i hr. Przeździecki.

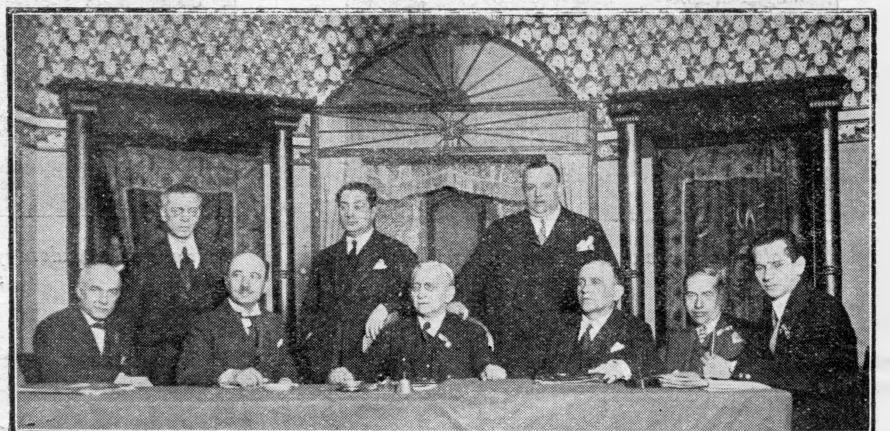
Po polowaniu. Uczestnicy polowania z min. Niezabytowskim i Miedzińskim na czele spoglądają z zadowoleniem na swoją zdobycz.

Odświeżenie sztandaru Koła Sosnowieckiego Z. Z. K. w dniu 3 kwietnia r. b.

Dnia 12 kwietnia odbyło się pierwsze posiedzenie komisji granicznej polsko-niemieckiej celem ostatecznego ustalenia granic między Polską a Rumunją. Na zdjęciu naszym są widoczni od lewej do prawej członkowie delegacji polskiej: inż. A. Ziemięcki, min. L. Wasilewski, radca A. Cybulski, inż. St. Modyński, oraz członkowie delegacji niemieckiej radca Janeu Grigoraca, min. pełnomocny M. Anin plk. szt. gen., J. Draganeseu i mjr. Sosna.

Prezjdum zjazdu Związku Scen Polskich. Siedzą: prezes Związku Artystów Scen Polskich Józef Śliwicki i prof. Górski Gabriel, stoją: Bednarczyk i Janusz.

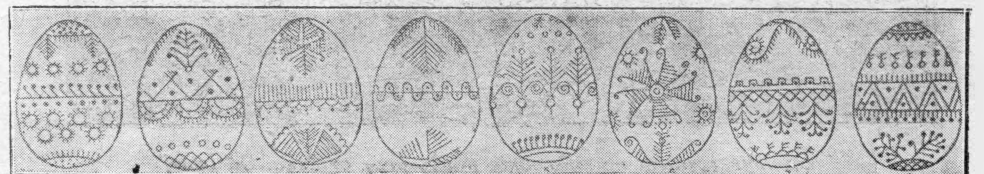
W stroju świątecznym. Dziewczyna wiejska z okolic Marburga.

W Holandji w dzień Wielkiej Nocy wystawiają dziewczęta przed drzwiami domów naczynia z wodą. Woda ta, według miejscowych tradycji przynosi dziewczętom piękność.

Dziewczyna wiejska z jednej z wiosek położonych nad Menem, w stroju odświętnym.

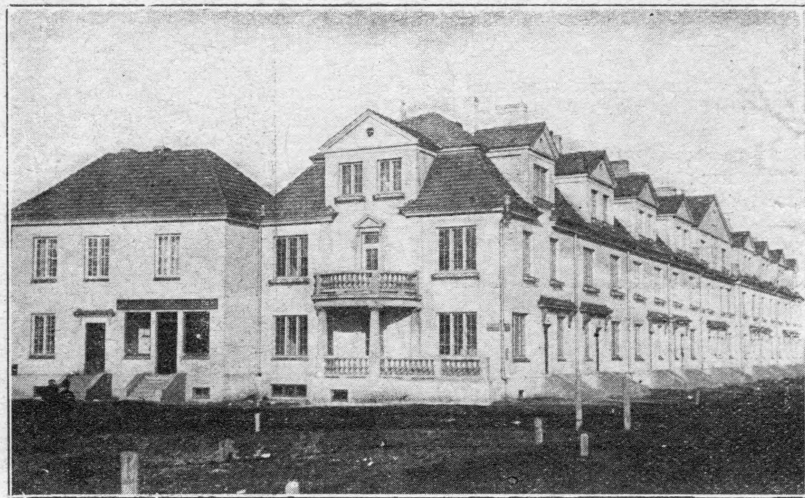
Wielkanocne echa. Wzory Kraszarek o ludowych motywach.

W Cetinje po wyjściu z kościoła odbywa się targ małżeński. Amatorki zamążpójścia w odświętnych strojach udają się na plac, gdzie się spotykają z młodzieńcami, poszukującymi żon. Panie z arystokracji hiszpańskiej w narodowych strojach opuszczają Pałac Królewski, po świątecznym przyjęciu.

K. Libicki, major W. P., dotychczasowy attaché wojskowy w Helsingforsie, został mianowany naczelnikiem wydziału prasy i propagandy w centrali.

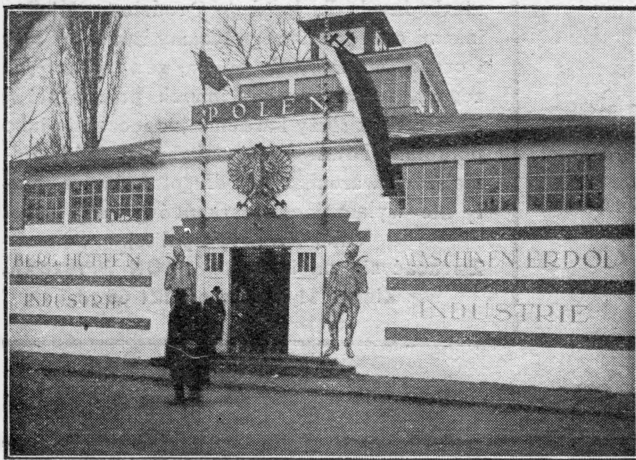

Kolonja urzędników państwowych na Saskiej Kępie w Warszawie.

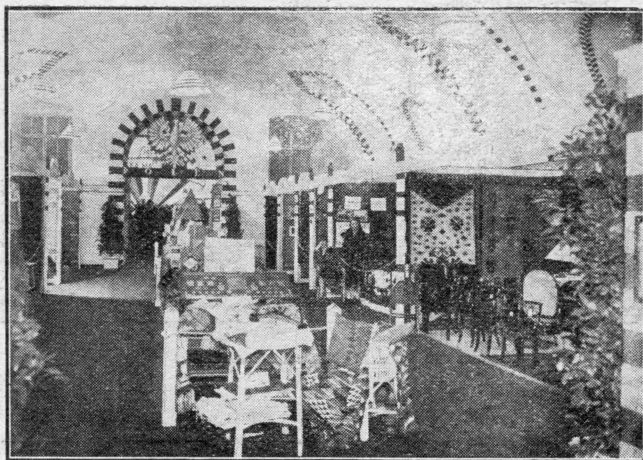

St. Kętrzyński, dotychczasowy poseł w Moskwie, został mianowany posłem przy Królowej Holenderskiej.

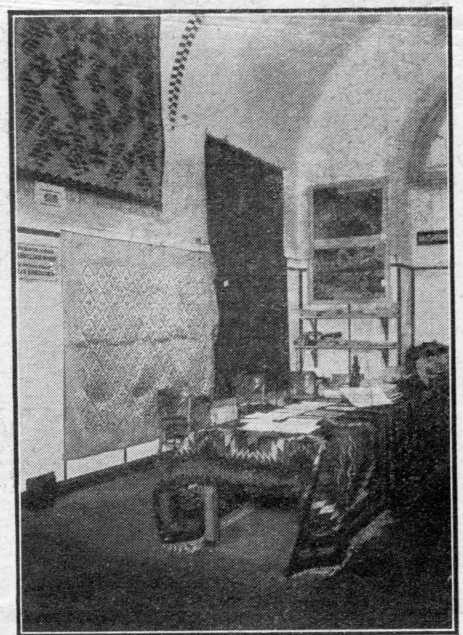
Wystawa przemysłu polskiego w Wiedniu

Sala z kilimami.

Wejście do pawilonu.

Ogólna sala wystawowa.

Stoń z cyrku przejeżdżającego przez Londyn położył się pośrodku drogi i spowodował wstrzymanie ruchu ulicznego. Dopiero po otrzymaniu cukru zdecydował się wstać i umożliwić wznowienie ruchu ulicznego.

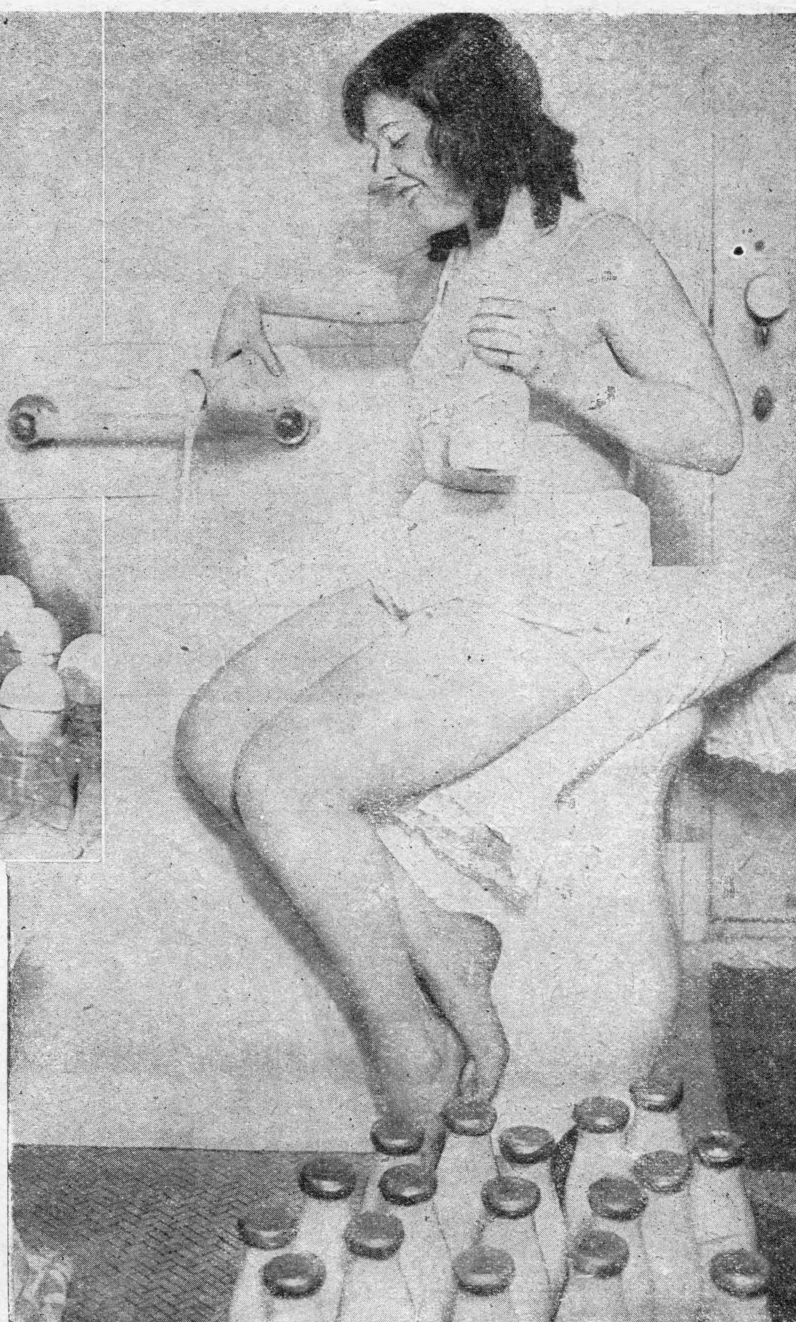

Atrakcją dla zwiedzających ogród zoologiczny w Londynie jest przejażdżka na słoniu, na odbycie której oczekują setki „milusińskich”.

Pani Katarzyna Hayden osiągnęła jedyny w swoim rodzaju rekord. Wypiła ona zawartość 60 jajek, jedno po drugim, w ciągu 40 minut.

Pani Dorocie Casey, głośnej tancerce zalecili doktorzy codzienną kąpiel w mleku. Widzimy uroczą tancerkę podczas napełniania wanny zawartością 30 butelek mleka, potrzebnych dla kąpeli.

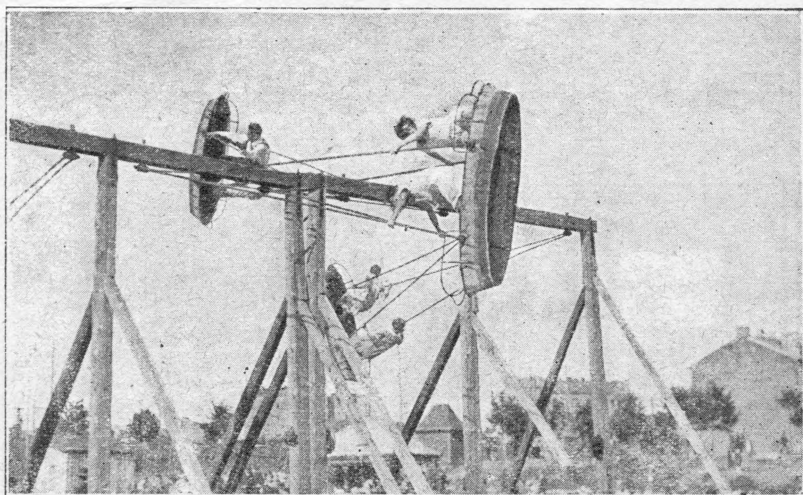

Najmodniejsze suknie spacerowe.

NAJLEPSZE KSIĄŻKI!
ŻAŁĄC BEZPŁ. PROSPEKTÓW WARSZ., KREDYTOWA 1.

Z zabaw Wielkanocnych

Najulubieńsze są ludowe huśtawki.

Nie żałujcie 10 gr. na korespondencję

Wszyscy czytelnicy bez wyjątku powinni zwrócić się do nas o wysłanie bezpłatnego ilustrowanego dziennika (przeszło 100 ilustracji) najnowszych wynalazków i przedmiotów niezbędnych dla każdego i rodziny. Między innymi przedmiotami polecamy radio, aparaty i części, maszyny do szycia, rowery, efony, zegary, zegarki i wiele innych przedmiotów. Nasz cennik służy każdemu jednocześnie jako poradnik. Towary sprzedajemy na najdogodniejszych warunkach na długoterminowe spłaty nie wyłączając mieszkańców wsi i miast całej Rzeczypospolitej. Zwracać się do firmy **M. OKOŃ Warszawa, Zielenia 11/7 Telefon 121-66. J.**

WIEDZA DLA WSZYSTKICH!

Wszystkim czytelnikom „Naszego Dodatku Ilustrowanego” do każdej zamówionej książki dodajemy drugą, ciekawą i pożyteczną książkę darmo. Zamówienie jednej — dwie, dwóch — cztery i t. d.

SZYLLER-SZKOLNIK: „Hypnotyzm! Sugestia! Telepatja! „Siła nasza wewnątrz nas”. Czy chcesz być silnym, energicznym? Chcesz, aby inni ulegali twojej woli? Chcesz władać wielką tajemniczą siłą? Podręcznik słynnego hypnotyzerzy Szyllera-Szkolnika. Zawiera 98 rozdziałów: Historia hypnotyzmu. Jakim powinien być hypnotyzer. Jakim powinno być medium. Magnetyczny rozwój oczu. Autosugestia. Wpływ hypnotyzerzy na medium. Uśpienie medium. Sugestia podczas snu. Sugestia na jawie. Obudzenie medium. Odgadywanie myśli. Powodzenie w miłości. Leczenie wszelkich nałogów. Zł. 7.—, w pięknej mocnej oprawie Zł. 10.—.

SZYLLER-SZKOLNIK: „Praktyczny podręcznik chiromancji, fizjognomiki, frenologii, astrologii. Najpewniejszy sposób poznania siebie i innych”. Wykwintne wydanie w pięknej płócienniej, złotem literami ozdobnej oprawie, z portretem autora i z wieloma ilustracjami w tekście. Bez oprawy Zł. 4.—, w oprawie Zł. 7.—.

SZYLLER-SZKOLNIK: „Zwycięstwo w miłości”. Jak zdobyć miłość ukochanej osoby. Czary, amulety i talizmany starożytności i wieków średnich. Cenne wskazówki, rady i uwagi. Zł. 2.—.

Z. IKR: Tajemnice i zagadnienia czarnej magii, spirytyzmu, hypnotyzmu i magnetyzmu. Wielka księga z mnóstwem ilustracji. Zł. 4.50.

ST. WOTOWSKI: „Magja, a czary”. — Treść: Tajemnice magii. Magja naturalna. Drogi tajemnic-

czania, ceremonjały i rytuały. Wskrzeszenie umarłych. Ewokacje miłości. Lekarzowe tajemnice. Opełnianie. Czarna magja. Sabaty i zaklęcia szatana. Larwy i demony. Oczarowania i t. p. Księga zawiera 11 oryginalnych i ciekawych rycin. Cena Zł. 2.50.

„SZOSTA I SIODMA KSIĘGA MOJZESZA”: Magiczno-sympatyczny skarb. Najobszerniejsze wydanie w dobrej oprawie, zaopatrzone pieczęciami. Około 500 stron. Cena Zł. 10.—.

MISS CHASSE: Najnowszy sennik naukowy, ułożony na zasadzie rewelacji słynnego medium Miss Hasse. Z przedmową Szyllera-Szkolnika. Zł. 1.—.

SZYLLER-SZKOLNIK: „Tajemnica powodzenia”. Jak żyć i postępować, by zdobyć zadowolenie moralne i zwycięsko przeciwstawić się losowi. 50 gr.

„SWIT”: Prenumerata na rok 1927-y. Trzy cenne premje wynosi Zł. 10.—. Zeszyt okazowy i prospekt gratis. Na przesyłkę załączyć znaczek pocztowy.

ST. WOTOWSKI: „Tajemnice życia i śmierci”. Praca naukowa, obejmująca całokształt wiedzy okultystycznej i odsłaniająca rąbek zagadnienia życia pozagrobowego. W siedmiu rozdziałach. Zł. 1.—.

Dr. RADWAN-PRĄGŁOWSKI: „Spotęgowanie woli”. Najnowsze metody sugestji. Rozwój zdolności, talentu i usuwanie strachu i złych przyzwyczajeń. Całość 4 tomiki razem Zł. 1.—.

BOSKO, CZARNOKSIĘŻNIK: „Tysiące sztuk czarodziejskich”. Tajemnice magii. Zbiór najciekawszych sztuk. Zł. 2.—.

PRAWDZIWIY OGNISTY SMOK albo władza nad duchami niebios i piekiel oraz nad mocarstwami ziemi i powietrza. 3 zł.

ST. A. WOTOWSKI: „Tajemnice Masonerii i Masonów”. Z wielu ilustracjami. Zł. 2.—.

DR. RAFAEL MABUZE: „Jak zostać hypnotyzerem?” Szereg cennych wskazówek z dziedziny

hypnotyzmu, sugestji i telepatji. Podręcznik praktyczny. Zł. 2.—.

LEO: „Najnowszy sennik ilustrowany chaldejsko-asyryjski, ułożony z wróżb i dociekań, najznakomitszych mędrców Wschodu, z dodatkiem różnych sposobów wróżenia. Zł. 1.—.

DR. S. BREJER: „Wielki lekarz domowy”. Nauka o zdrowiu. Przyczyny, objawy i leczenie wszelkich chorób zwykłych, domowymi środkami, trawami i sposobami medycznymi. Mnóstwo ilustracji i rycin. Cenne wskazówki, jak zachować młodość, piękność i zdrowie. Wielka księga w bogatej, płócienniej oprawie. Cena Zł. 10.—.

OTTO MULLER: „Najnowszy lekarz domowy”. Najbogatszy zbiór udoskonalonych starych i nowych środków domowych przyrodoleczniczych na wszelkie choroby. 550 cennych porad ilustr. Zł. 1.50.

DR. WYROBEK: „Choroby weneryczne”. Sposoby leczenia, Zapobiegania. Wielka księga. Mnóstwo ilustracji. Zł. 5.—.

DR. JONDELOWITZ: „Poradnik lekarski dla mężczyzn i kobiet”. Choroby weneryczne. Zapobieganie. Leczenie. Zł. 1.—.

PROF. DR. A. FOREL: „Zagadnienia seksualne”. W świecie nauk przyrodniczych, psychologii, higieny i socjologii. Dwa tomy. Wydanie nowe, powiększone. Z wieloma rycinami. Zł. 5.—.

Wydawnictwo i Redakcja „SWIT”
Warszawa, Piękna 25, m. 12.
Konto P. K. O. 12454.

Głoszenie wyciąć i dołączyć do listu.